

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

KS Besnica

● **Ukinjena poštna enota**
1. 11. 1986 je Podjetje za PTT Promet, TOZD PTT Ljubljana, v soglasju z IS Sob Ljubljana Moste zaprlo ptt enoto 61277 Prežganje. Urad je bil v privatni hiši, last Feliksa Škulja. Podjetje za PTT promet navaja kot vzrok za ukinitve enote slabe prostore, poleg tega pa namerava lastnik stavbo v prihodnjem letu podreti. Najvažnejši argument, s katerim utemeljuje pošta svojo odločitev pa je premajhen promet, ki ga je enota ustvarjala.

Predsedstvo KK SZDL Besnica je ocenilo nastali položaj in je na podlagi dopisa Podjetja za PTT promet, TOZD PTT Ljubljana sklenilo, da KK SZDL Besnica, skupno z novoustanoavljenim iniciativnim gradbenim odborom, prične s pripravami za dograditev prizidka, v katerem bodo poštne urad. Do tedaj pa mora Podjetje za PTT promet opravljati delo v takem obsegu, da ne bodo motene dostava in druge ptt storitve. Tak je bil tudi zaključek razgovora med predstavnikoma KS in pošte, saj so poudarili, da se kvaliteta storitev ne sme poslabšati, začasno bodo spremenili samo poslovanje.

● **Divjega odlagališča ne bo več**

Konec meseca novembra se je predstavnik KS udeležil razgovora s predstavnikoma vseh strokovnih in drugih organizacij, ki sodelujejo pri sanaciji vodovoda Litija—Šmartno.

Da bi obvarovali vodni vir Reka-gozd, kjer je prišlo do onesnaženja pitne vode (kot glavni onesnaževalec pa je osumljeno divje odlagališče v Velikem Trebeljevem), je občina Litija v sodelovanju s Komunalno skupnostjo organizirala v mesecu novembru odvoz smeti z odlagališča. Smeti so deponirali na mestno odlagališče v Ljubljani.

Na razgovoru so bili sprejeti predvsem naslednji sklepi in ugotovitve:

— izdelati je treba program sanacije vodovodnega sistema Litija—Šmartno; prioriteta naloga je sanacija vodnih virov v Reka-gozdu ter namestitve klorinatorjev, v programu sanacije pa je treba predvideti tudi bioindikator.

— zaradi izrabljenosti dela vodovodnega omrežja v Litiji in Šmartnem ne izključujejo vodnih virov v Reka-gozdu, kjer bi zaradi motenj v oskrbi z vodo v omrežju prihajalo do podtlakov, ki lahko povzročijo dodatno onesnaženje v omrežju.

— občinska skupščina Lj. Moste-Polje mora skupno s KS zagotoviti organiziran odvoz smeti (kontejnerji), da divjega odlagališča, ki bo očiščeno, ne bo več.

V zvezi z zadnjim sklepom je upravni organ občine zagotovil preko komunalne skupnosti ljubljanskih občin, da bo KSLO sredstva za praznenje zabojnikov nakazala namensko krajevni skupnosti, ker bi drugače takojšnja realizacija sklepa izvršnega

sveta hudo bremenila finančna sredstva krajevne skupnosti.

Tako je Komunalno podjetje Ljubljana na območje Velikega Trebeljevega postavilo dva zabojnika (v velikosti 7m³) za odvoz odpadkov. Zabojniki so sicerčasna rešitev — do uvedbe rednega odvoza komunalnih odpadkov v celotni krajevni skupnosti (predvidoma v drugi polovici 1987).

● **V mesecu novembru je bil opravljen tehniški prevzem kablanskega telefonskega omrežja Besnica**

Krajanje so se že pred desetletjem odločili za razširitev telefonskega omrežja, ki je bil dotlej le v Besnici, po eno telefonsko številko pa sta premogli vasi Prežganje in Veliko Trebeljevo. Glede na dejstvo, da je krajevna skupnost s svojim programom vedno izpadla iz planov PTT, so se krajanje po napeljevanju omrežja v vaseh Vnajarji, Gaberje, Janče, Tuji grm, Zgomja Besnica in Javor (v teh vaseh je bilo le po nekaj telefonskih števil) v letu 1984 odločili, da s svojimi sredstvi razširijo telefonsko omrežje po vseh vaseh. Po sklenjenem sporazumu v marcu 1985 med KS Besnica in PTT je Podjetje za PTT promet v letu

upoštevati objektivne težave. V letu 1985 so nas pestile težave z dobavo kablov, v letošnjem letu pa se je zavlačevala sama gradnja. Trenutno izvaja dela prikljopa Podjetje za ptt promet, vendar so krajanje nezadovoljni, saj zagotavljajo, da bi dela lahko

potekala hitreje. Kljub zagotovitvi pota, da bodo v primeru ugodnih vremenskih razmer izvršili priključitev naročnikov do konca leta, kot je predvideno po terminskem planu, je že sedaj jasno, da bo pošta opravljala prikljope še v prihodnjem letu; krajevna skupnost pa bo v spomladanskem mesecu še bandažirala drogove (dodatna zaščita po ptt predpisih).

Največ zaslug za nemoten potek del na trasi ima nedvomno tajnik telefonskega odbora Matije Božič, ki je opravil več sto prostovoljnih ur za koordinacijo med KS in izvajalcem del. V imenu sveta KS se mu na tem mestu zahvaljujemo za nesebično pomoč, vso pohvalo pa zaslužijo tudi Andrej Zontar, Marjan Kozamernik in Franc Bučar, za koordinacijo med KS in Elektonabavo pa zaslužijo pohvalo tudi Leopold Mencinger. Svet KS se nadalje zahvaljuje vsem članom telefonskega odbora in krajanom, ki so po svojih močeh

Razčlenjena vrednost objekta znaša:

— kabl	dinarjev
— prevoz kablov	18.437.924
— transiranje in postavljanje drog, sicer	95.600
— dodatno delo (temeljivje), material	4.757.267
— ureditev del — križanje z daljnovodi	2.839.574
— dovoljenje Cestnega podjetja	38.436
— izvajanje preostalih del po pogodbi	3.011
— opravljene ure krajanov (10976 ur à 1.000)	17.250.434
— prispevek naročnikov, drogovi (791 kom. x 4.000 din)	10.976.000
SKUPAJ	3.164.000
	57.562.266

ugoden nakup zaves vam nudi industrijska prodajalna na Šmartinski 52

USPEŠNO LETO 1987!

1985 namestito kablensko avtomatsko telefonsko centralo v Zgomjo Besnico.

Ustanovljen je bil telefonski odbor, v katerem so bili zastopniki iz vseh vasi. Takoj so pričeli delati.

Od zamisli pa do realizacije projekta je poteklo pravzaprav precej časa, vendar je treba

sodelovali pri gradnji omrežja. **BOJAN JERLAH**

● **Bralci, dopisniki in raznašalci!**

Bralce, dopisnike in raznašalce obveščamo, da bomo spet izšli 4. in 25. februarja. Naše spoštovane dopisnike iz KS pa prosimo naj se redno oglašajo in s kratkimi prispevki. Bralci težko pričakujejo, da se kdo oglasi tudi iz Polja, pa Dolskega, Lipoglavna...

ževnikov ne mara. Ima pač trdo kožo.

Pred kratkim sem napisal, kako razveseljivo je, da je planarna znižala cene plina. Toda kaj to pomeni, ko so ga pa kmalu za tem zvišali od 1800 din na 2200 din. Tako mestarijo s cenami, da je že kar smešno!

Teol, tovarna pralnih praškov in podobnih izdelkov, ima na Zaloški cesti svojo industrijsko trgovino. Kljub temu, da stalno zvišujejo cene svojim proizvodom, lepotiči, ki strežeta v tej prodajalni, nista najbolj prijazni.

Šipad je znana tovarna vžigalic. Toda kaj to pomeni, če so ti njihovi izdelki pod kritiko. Prižge se le vsaka tretja, razen tega pa jih v škatlici ni 50, kot to piše na etiketi, temveč povprečno le po 40 do 42. Če so jim v teku časa tako temeljito dvignili ceno, bi naj bila vsaj poštena količina in boljša kvaliteta.

Na ulici Vide Pregarčeve lahko občudujete popolnoma uničen avto zelene barve. Tam stoji že več mesecev. Neznanci ali pa znanci so ga popol-

KS Zadvor

Po daljšem času se spet oglašam s tem skromnim prispevkom v Nsk. Veliko je bilo krajanov iz naše KS in izven nje, ki so me spraševali, kaj je z menoj. Zakaj nič več ne napišem? No, to pot naj vsem odgovorim, da sem bil lani in letos tako zavzet z gradnjo hiše, da nisem imel ne časa, niti pravih stikov z vsem, kar se je dogajalo v KS. Le tu in tam sem utegnil priti na kak sestanek. Najhuje je za menoj. Upam, da bo v bodoče spet kaj več časa.

Dne 23. decembra je predsednik Sveta KS Zadvor tovariš M. Moškrič sklical 6. redno sejo sveta KS Zadvor. Dnevni red se je vseboval kar 7 točk, od pregleda zapisnika zadnje pete seje, poročila o rezultatih referendumu za IV. samoprispevek, poročila o delu sveta, delegacij in komisij, o realizaciji finančnega načrta za leto 1986, finančnega poročila upravnega odbora zadružnega doma Zadvor; o obrambnem načrtu in več manj pomembnih stvareh pod točko razno. Seja je bila dobro obiskana in prisotni so konstruktivno posegali v debato. Na koncu pa so bili sprejeti nekateri pomembni sklepi. Iz dnevnega reda naj izluščim nekaj točk, ki so zanimive za naše bralce. Pod točko o poročilu o rezultatu IV. samoprispevka tukaj ne bi govoril o procentih, pač pa bolj o vzrokih za neuspeh. Menim, da je bila pripomba o tem, da program IV. samoprispevka za krajanje ni bil dovolj privlačen, dokaj pravilna. Bolje bi bilo, če bi bili v KS vsaj tisti najhujši problem, ki krajanje najbolj tare, vključen v IV. samoprispevek, pa bi bilo zanimanje zanj tudi drugačno. Na seji so govorili tudi vodje delegacij. Iz njihovih poročil je razvidno, da so tu in tam težave, pa vendarle je delo steklo skoraj v vseh delegacijah. Prav tako pa tudi v komisijah. Nekateri so imeli že več sej. Diskusija pa se je razvila po poročilu vodje komisije za cestnoprometno varnost glede na to, da je dala soglasje za zaporo Vevškega mostu, ker je dobila pismeno prošnjo z zagotovilom, da bo most popravljen do 15. decembra in da bo potem promet po njej stekel. Krajanje je najbolj razburilo dejstvo, da je bil hkrati z vevškim mostom zaprt tudi fužinski, kašelski pa je večkrat poplavljen in blaten, tako da smo bili krajanje iz Zadvora prometno popolnoma odrezani od Vevč, Polja in Zaloga. Tja pa se naših krajanov vozi na delo kar precej. Vznela pa nas je tudi vest, da vevški most ne bo tako zlepa popravljen, pač zaradi težav, ki so nastale po začetku rekonstrukcije mostu. Zdaj ta most Vevčani že imenujejo »Most z berglo« (to povzema po risbi v Našem delu, glasilo Papirnice Vevče).

Zanimivo je bilo tudi poročilo (finančno) upravnega odbora zadružnega doma Zadvor. Iz njega je razvidno, da je bilo letos vložnih kar štiri milijone dinarjev, da so bila opravljena rešitvena dela pred propadanjem. Prekrita je bila streha, očiščen strop in rekonstruirani nosilci stropa, tako da zdaj ni več ne-

varnosti, da bi strop padel komu na glavo. V projektu obnove zadružnega doma, odra, stropa in tal ter preureditve nekaterih drugih prostorov pa bi potrebovali še nadaljnjih 30 milijonov dinarjev. Za uresničitev tega projekta bo potrebna zbiralna akcija takoj.

Govorili so še o številnih drugih problemih, na primer o vodovodu v Sadiji vasi, kateremu bi se radi pridružili tudi krajanje, ki so postavili nove hiše v tako imenovani Pustoti. Dogovorili so se za skupno akcijo. Na koncu je bila prirejena mala zakuska, kjer so še naprej govorili o številnih problemih in načrtih. Zelim svetu KS Zadvor v letu 1987 kar največ uspešnega dela in srečne roke pri reševanju tekočih problemov.

Tudi turistično društvo Zadvor je za leto 1986 uspešno zaključilo. Uspelo jim je prenoviti sanitarije, obložiti stopnice in hodnik s keramičnimi ploščicami in prebarvati spodnji zi-

dani del brunarice, kar jih je veljalo okoli 500.000 din.

Zadnje mesece 1986 pa so imeli težave s knjigovodjo. Brez tega pa ne gre; zdaj so rešili tudi ta problem. Upravni odbor se je sestel v letu 1986 kar enajstkrat, vmes pa je bilo veliko posvetov. Pa tudi komisije so delale dobro, največ dela pa je imela popisno-inventurna komisija zaradi kadrovskih menjav.

Čeprav so med letom podpirali finančno balinarje in šahiste ter naredili podstavek za zastave pri spomeniku Molniški četi, so leto 1986 uspešno zaključili s pozitivno bilanco in sredstvi, ki jih bodo uporabili po načrtu v letošnjem letu. Predsedniku IO tovarišu Milanu Burmiku gre vsa zahvala, da delo v društvu poteka tako, kot je bilo sklenjeno in kot to velevajo razni predpisi. Tudi temu društvu želimo v letu 1987 kar največ uspehov!

Kaj več bi bilo treba pisati še o delu športnega društva, toda sami zagotavljajo, da bodo storili to oni sami. Omenim le, da so po večjih težavah le prišli do elektronske ure, ki jo potrebujejo za tekmovanja. Iz poročila predsednika komisije tov. Bričija je razvidno, da so za uro dali kar 450.000 din; tudi njim veljajo dobre želje za 1987. leto!

Istočasno želim vsem bralcem in zlasti našim krajanom srečno in uspešno polno leto 1987.

ALOJZ KASTELIC

● DROBCI IZ PRETEKLOSTI KRAJEV NA VZHODNEM ROBU DANAŠNJE OBČINE Občina Prežganje

V novembrski številki Nsk smo objavili večji del zanimivega prispevka o nekdanji občini Prežganje, njenih prvih županih, rivalstvu med njimi in še vse o zametkih predvojne občine teh skrajnih vzhodnih obronkov Ljubljane. Če niste prebrali, pobrsajte in najdite zadnje novembrsko številko. Prispevek je napisal Bojan Jerlah, Tajnik KS Besnica. Danes objavljamo drugi del.

Težave so bile tudi v vodenju občine, saj je imel tedanji župan Gale nemalo težav s strani pristašev SLS. Obstajale so struje za zamenjavo vodstva, nekateri nasprotniki pa so odkrito zahtevali razdelitev občine. Del nasprotnikov — predvsem tistih, ki so gravitirali na Dobrunjsko občino, so zahtevali priključitev v ljubljanski srez, ostali pa k občini Litija, posamezniki celo k občini Višnja gora. Vzroki za razdelitev so sloneli predvsem na dejstvu, češ da je celotni občinski odbor nesposoben za nadaljnje delo pri razvoju občine, da se ne skrbi za socialne razmere krajanov ter da je komunalna ureditev občine graje vredna. Za to stanje in mišljenje so botrovala predvsem osebna nesoglasja posameznikov ter borba za prestiž in oblast pristašev stranke SLS. Do izraza za delitev občine je prišlo predvsem v letu 1933, v času občinskih volitev. Stranka JNS je očitala, da JNZ s svojo politiko ni zmožna obladovati položaja, zato občani niso zainteresirani za tako občino, pač pa zahtevajo razdelitev. JNS je programirala izboljšave na raznih področjih, zato je garantirala obstoj občine v tedanjih mejah. Ob volitvah je JNS izdala proglaš, v katerem navaja, da kdor voli JNS, glasuje za celovitost občine, kdor pa je za JRZ, se izreče za razbitje občine (za kar so se vodilni v JRZ tudi borili zoper razbitje, saj so imeli osebni interes za obstoj občine v tedanjih mejah). Vrhunec nesoglasij med strankama je bil ravno v tem letu, ko je neznanec ustrelil župana Galeta na Miklavžev večer v roko, in sicer v njegovi lastni hiši.

Kot je že opisano, so nasprotniki JRZ očitali, da vodstvo ni agilno pri delu v občinskem odboru, saj so predvsem komunalne zadeve neurejene. Krajevne poti so bile slabe, krajevni vodovodov pa skoro ni bilo. Pogosto so za primerjavo postavljali sosednje občine, posebno litijsko in višnjegorsko — slednja je bila z gledno komunalno urejena, saj je imela vsaka vas urejeno cesto. Nadalje so očitali županstvu, da je v občini procentualno največ socialno ogroženih, več kot v sosednji zagorski ali litijski občini. Prav na te karte so igrali pristaši JNS, ki so trdili, da bi ob pravem vodstvu ne bilo toliko davkov in več socialne podpore.

V tem času se je gradila tudi banovinska cesta Ljubljana—Radeče, in sicer deloma na novo, deloma na stari trasi. Dela se niso vršila iz občinskih sredstev, pač pa iz drugih virov. Pri tej gradnji se je zaposlilo približno trideset delavcev prežganjske občine, v večjem številu pa so bile udeležene nekatere druge občine. Krivdo, da na tem projektu

ni bilo zaposlenih več delavcev, je bila ponovno deležna lokalna stranka JRZ, ki pa preko odbornikov ni imela posrednih zaslug za delo na tej cesti, pač pa so igrali tukaj vodilno vlogo drugi izvenpolitični faktorji in interesi. Da je bilo razburjenje krajanov opraviljivo, govori dejstvo, da je bila gradnja ceste edinstvena prilika za zaposlitev okoličanov. Tedaj je politična temperatura dosegla že tak nivo, da bi JRZ ob eventualnih volitvah izgubila vodilno mesto in to navzlic temu, da je bila JNS društveno in politično dokaj razbita in neenotna.

Vsem tem pritiskom se je vladajoča stranka v Prežganju trdovratno upirala ter kljubovala čedalje večjim zahtevam JNS za prevlado. Brezkompromisno je zavračala tezo o komasaciji občine, odnosno prestavitvi meje. Dobro so se zavedali, da bi to pomenilo zaton politične moči v litijskem okraju, saj je ravno ta občina, s svojo do leta 1929 izkazano enotnostjo, tvorila nekak steber politične moči. Do delitve tudi tedaj ne bi praktično moglo priti iz tehničnih ozirov, saj bi prestop občine iz litijskega okraja povzročil kup administrativnih težav. Odločno podporo je lokalna stranka dobila pri okrajni JRZ v Litiji, ki je zavračala, da se katerakoli občina litijskega okraja deli, še manj ukine. Tudi odborniki dobrunjske občine so se na vse kriplje prizadevali, da se njihova občina ne poveča, saj je imela tudi sama velike težave. V letu 1938 je imela v občinskem proračunu nad 80.000 din v postavki za pomoč socialno ogroženim. V primerjavo — prežganjska občina je tedaj imela v blagajni za te namene le 22.480 din, potrebe pa je prežganjska občina imela nekajkrat večje. Iz teh vzrokov je tudi razumljivo, da so se vsi branili teh pasivnih krajev, saj industrije praktično ni bilo. Občani so se ukvarjali predvsem s kmetijsko dejavnostjo, le redki posamezniki so imeli zaposlitev v litijski ali dobrunjski občini. V zimskem času so se ukvarjali z izdelavo lesenih predmetov — pripomočkov za delo na kmetiji, ki so jih nato prodajali tudi v Ljubljani. V poletnih mesecih je mnogo vozov, naloženih s sadjem (prve so bile češnje, kasneje jabolka, gobe, kostanj ipd.) šlo čez »Pečarjev klanec« proti ljubljanski tržnici. Vir dohodka je predstavljalo tudi »furbanstvo«. Kmečki družine, ki so se ukvarjale s prevozi, so prevajali les, gramoz... Dolina Besnice je bila včasih dolina mlinov, saj so mlihi pri Šemnikarju, Martinku, Andrejčku, Preku, Potokarju, Tinčku in Jesihu (Jeshov mlin).

BOJAN JERLAH

KS Moste in Selô

KAJ MI UGAJA IN KAJ NE!

Zelo me moti, da v nekaterih trgovinah in po izložbah ni označenih cen raznim artiklom. Tako v knjigarnah niso označene cene knjig in raznih drugih izdelkov, ki jih prodajajo. Tako npr. v knjigarni na Zaloški cesti, kjer ima svoj lokal Cankarjeva založba. Po zakonu morajo imeti vse trgovine v izložbah označene cene.

Revija Arena ali po inozemsko Sirena večinoma objavlja le kriminalna dejanja, ki se dogajajo v Jugoslaviji. Ta revija je izključno namenjena našim emigrantom in zdomcem. Zato ni primerno, da objavljajo izključno take objave, ker si bodo zdomci temeljito premislili o povratku v domovino, če je tukaj toliko kriminala.

Reklame na televiziji so včasih res neokusne. Npr. tista, ki reklamira neko dišečo vodico in zraven vdičuje »Kismi mas« ali pa tisto, ki kaže

»Mura design«, kjer prikazujejo četo izglednih pojav, ki so take, kot bi ušle iz Dachaua. Odločil sem se, da ne bom kupoval takih izdelkov, ki jih reklamirajo tako bedaste reklame. Pa še nekaj je takih.

Društvo upokojeencev Moste, je zvišalo prispevek za življenjsko zavarovanje od 300 din na 1000 din in članarino od 100 din na 300 din. Komu gre v žep ta članarina in prispevek? Kako more ubog upokojenec plačati 1300 din? V društvu upokojeencev v domu Španski borci so mi dejali, da je to odlok republiškega društva upokojeencev. Resimo, da je v Sloveniji 400.000 upokojeencev, od tega jih je najmanj 200.000 članov, potem si lahko mislimo, kako bogat je izkupiček na račun bednih upokojeencev. Nekaj več kot 2 milijardi!

Čudim se gospodu Bulatoviču, da se vedno kandidira na mesto predsednika Združenja jugoslovanskih pisateljev, ko pa vidi, da ga polovica knji-